

KUOPION KORVAUSHOITOMALLI- DEPOT-INJEKTIO ENSISIJAISENA KH- LÄÄKKEENÄ

Ari Kaski

Psykiatrician erikoislääkäri, päihdelääketieteen erityispätevyys

Päihdepalvelusäätiö/Kuopion terveyskeskus

OPIOIDIKORVAUSHOITO KUOPIOSSA

- Päihdepsykiatrian poliklinikka/KYS
  - ~80 potilasta
- Päihdepalvelusäätiön päihdekliniikka
  - 48 potilasta
- Pääterveysaseman korvaushoitotyöryhmä
  - 101 potilasta
- Sivuterveysasemien korvaushoitopotilaat
  - ~10 potilasta

HOIDON KESKEISET PERIAATTEET

- Nopea hoitoon pääsy (keskimääräisesti n. 1kk potilaan yhteydenotosta opioidikorvaushoidon aloitus)
- Yksilöllinen hoitosuunnitelma (kuntoutus, seulat, lääketieteellinen hoito), ei kategorista ryhmäjakoja (kuntouttava vs. haittoja vähentävä)
- Hoitoa tulee kyetä toteuttamaan yhteistyössä potilaan kanssa

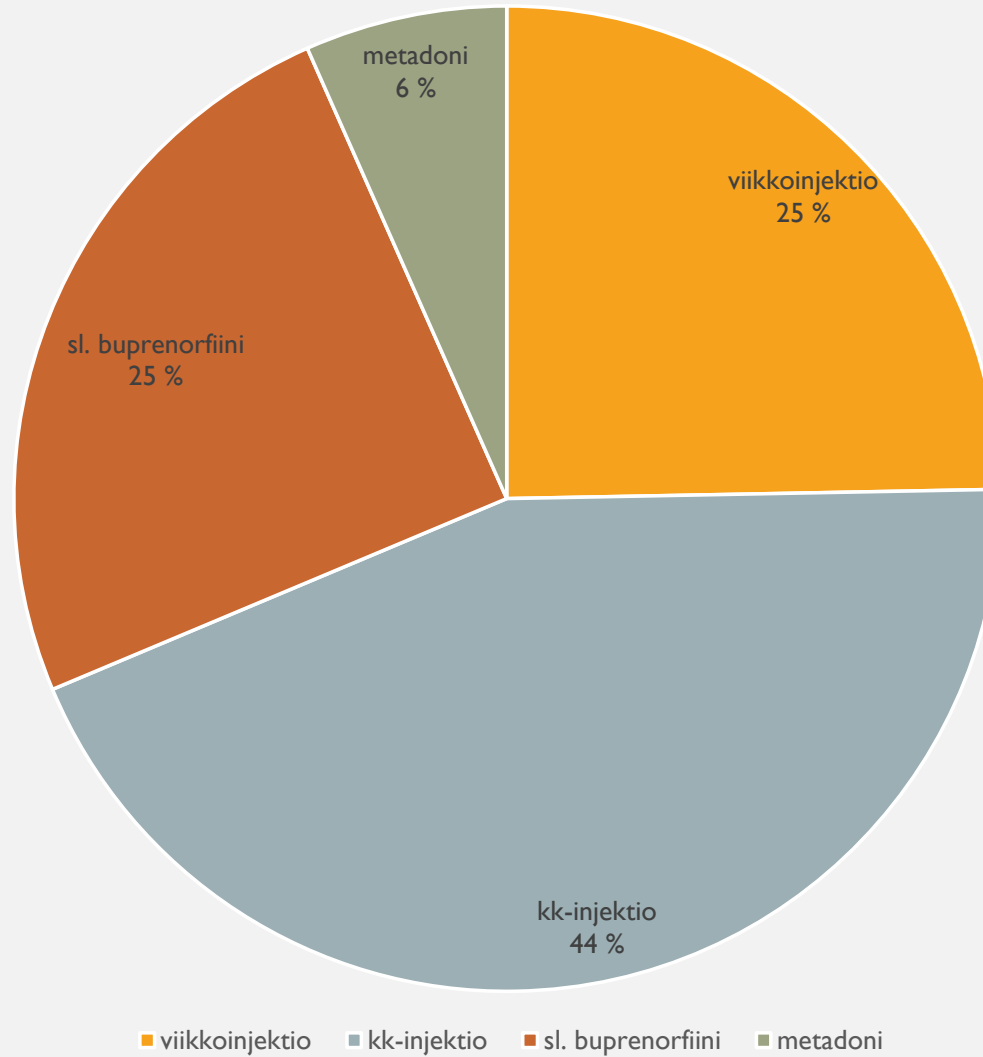
LÄÄKEHOIDON PERIAATTEET

- Korvaushoitolääke valitaan yhteistyössä potilaan kanssa
- Metadonia käytetään vain, jos potilas tähän halukas ja buprenorfiinista ei (odotettavissa) riittävää vastetta
- Buprenorfiinikorvaushoidossa kotiannokset toteutuvat ensisijaisesti depot-injektion kautta
- KH-lääkeannos pyritään pitämään stabiilina ja riittävänä
- Muihin päihdekäyttöön soveltuviin lääkityksiin suhtaudutaan hoitosuositusten ja viranomaisohjeiden mukaisesti

LÄÄKEJAKAUMA

- Päihdepalvelusäätö
  - Buprenorfiini-depot-injektio 30 potilasta (17 viikko/13 kuukausi), sl. buprenorfiini-naloksoni 13 potilasta, metadoni 5 potilasta
  - Bentsodiatsepiinilääkitys 1 potilas, gabapentinoidilääkitys 1 potilas, stimulanttilääkitys 1 potilas (valvotusti)
- Kuopion pääterveysasema
  - Buprenorfiini-depot-injektio 74 potilasta (24 viikko/50 kuukausi) sl. Buprenorfiini-naloksoni 24 potilasta, metadoni 6 potilasta
  - Bentsodiatsepiinilääkitys 1 potilas, gabapentinoidilääkitys 3 potilasta, stimulanttilääkitys 3 potilasta (2 päivittäin valvotusti).

Eri korvaushoitolääkkeiden osuudet

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- Valmisteesta informoitiin henkilökohtaisesti kaikkia buprenorfiinikorvaushoidossa olevia potilaita 2/19 alkaen
- 3/19 alkaen buprenorfiini-depot-injektion käyttöönotto halukkaille silloiset turvallisuuskriteerit täyttäneille potilaille (sekä kh-aloitus että vaihto sl.valmisteesta/metadonista)
- Injektiopotilaat tyytyväisiä → Yhä useampi potilas siirtyi injektioon
- 10/19 buprenorfiini-depot-injektioista ensisijaisvalmiste buprenorfiinikorvaushoidossa, edeltävästi asiasta informointi 8/19

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- Kokemuksen lisääntyessä siirryttiin asteittain käytäntöön, ettei oheiskäyttö yhteisvaikuttavien aineiden osaltakaan este depot-injektiohoidolle, mikäli käyttö kuvautuu olevan potilaan hallinnassa, kliinisesti arvioiden tilanne vakaa ja potilas ymmärtää riskit → Lisää potilaita injektioille
- Pandemia-ajan koittaessa jokaisen potilaan mahdollisuutta/halukkuutta siirtyä injektioille arvioitiin yksilöllisesti → Lisää potilaita injektioille, potilaita viikkoinjektioilta kuukausi-injektioille
- Altistuneet/infektio-oireiset siirtyvät tilapäisesti injektiohoidolle jos tämä suinkin kuvautuu turvallisena

TILANNE NYT

- Injektiohoito ollut käytössä kaksi vuotta, merkittäviä haittatapahtumia ei ole ilmennyt
- Potilaat valtaosin tyytyväisiä/erittäin tyytyväisiä injektio-hoitoon
- Joillakin käytön lisääntyessä ja muuttuessa hallitsemattomaksi saatettu joutua (tilapäisesti) palaamaan takaisin päivittäisiin käynteihin
- Yksittäiset potilaat halunneet palata takaisin sl. buprenorfiinille joko subjektiivisesti kokemansa suboptimaalisen vaikutusajan tai sivuvaikutusten vuoksi, muutama tuntee edelleen epäluuloisuutta injektiota kohtaan, osa kokee päivittäisten käyntien tukevan vointia ja päivärytmiä

TILANNE NYT

- Osalla potilaista injektioille siirtyminen vähentänyt merkittävästi/lopettanut oheiskäytön, kuntoutuminen alkanut yllättäen etenemään vuosien jälkeen
- Injektiomahdollisuuden vuoksi potilaita hakeutunut ensimmäistä kertaa hoidon piiriin
- Naloksoni-positiiviset seulat kh-tarpeen arvioissa vähentyneet merkittävästi
- N. 2/3 uusista potilaista aloittaa hoidon injektiovalmisteella
- Opioidikorvaushoidosta vieroittuminen kuvautuu alustavien kliinisten havaintojen pohjalta helpommalta injektiovalmisteen kautta

VAIKUTUKSET HOITOTAHON NÄKÖKULMASTA

- Lääkekustannukset kasvaneet
- Potilaslähtöinen aikojen siirtely vaatii välillä joustavuutta
- Henkilökuntaresurssia vapautunut merkittävästi
- Hoidon lääkekeskeisyys vähentynyt
- Ristiriidat potilaiden kanssa vähentyneet
- Huumeseulonnan tarve vähentynyt
- Hoitohenkilökunta tyytyväinen muutokseen

KIITOKSIA!